

Oriëntatiefase toetsing Natuurbeschermingswet

Uitweg 29, Woerdens Verlaat

Uitgave: 23 februari 2012

Watersnip-rapport 12A004

Colofon

Titel	Oriëntatiefase toetsing Natuurbeschermingswet
Subtitel	Uitweg 29, Woerdens Verlaat
Status rapport	Eind rapportage
Projectnummer	12A004
Datum uitgave	Februari 2012
Samenstellers	Sanne Hof, adviseur Watersnip Advies Andrea Grim, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Dhr. H. Middelplaats Uitweg 29 Woerdens Verlaat

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	RECENTE GESCHIEDENIS TERREIN UITWEG 29	1
1.3	NATURA 2000 GEBIED NIEUWKOOPSE PAssEN EN DE HAECK	5
1.4	VELDBEZOEK	5
1.5	INRICHTINGSMAATREGELEN	6
1.6	UITVOER VOLGENS GEDRAGSCODE	8
2	NATURA 2000-GEbIED NIEUWKOOPSE PAssEN EN DE HAECK	9
2.1	HABITATTYPEN NATURA 2000-GEbIED NIEUWKOOPSE PAssEN EN DE HAECK	9
2.1.1	H3140 Kranswierwateren	9
2.1.2	H3150 Meren met Krabbenscheer en fonteinkruiden	10
2.1.3	H4010 B Vochtige heiden (laagveengebied), moerasheide	10
2.1.4	H6410 Blauwgraslanden	10
2.1.5	H7140 Overgangs- en Trilveen	11
2.1.6	H7210 Galigaanmoerassen	11
2.1.7	H91D0 Veenbossen	11
2.2	HABITATSOORTEN	12
2.2.1	Gestreepte waterroofkever	12
2.2.2	Bittervoorn	13
2.2.3	Kleine modderkruiper	13
2.2.4	Meervleermuis	13
2.2.5	Noordse woelmuis	14
2.2.6	Groenknolorchis	14
2.2.7	Platte schijfhoren	15
2.3	VOGELRICHTLIJNSOORTEN	15
2.3.1	Reigerachtigen en rietzangers	15
2.3.2	Zwartkopmeeuw en Stern	15
2.3.3	Eenden en ganzen	16
3	KANSen VOOR NATUURONTWIKKELING	17
4	CONCLUSIES	19
5	BRONNEN	21
5.1	LITERATUUR	21
5.2	EXTERNE EXPERTISE	21
5.3	GERAADPLEEGDE WEBSITES	21

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Dhr. Middelplaats heeft voor de percelen met landbouwbestemming aan de Uitweg 29 een beschikking voor de SKNL subsidie ontvangen. Dit jaar zal met de uitvoer worden gestart. Het plangebied ligt aan de oostzijde van de Nieuwkoopse plassen, aan de oostzijde van de Uitweg. Dit is een veenweidepolder met enkele grotere waterpartijen. Het plangebied bestaat uit voormalige landbouwgronden met de er tussengelegen sloten. Deze percelen zullen worden ingericht met het natuurbeheertype Vochtig Hooiland. Het peilbesluit voor de polder ligt op -1,90m t.o.v. NAP in de winter en op -1,85m t.o.v. NAP in de zomer. Het plangebied ligt in het Natura 2000 gebied Nieuwkoopse plassen en De Haeck. Vanwege de ligging in het Natura 2000 gebied is deze natuurtoets uitgevoerd in het kader van de Natuurbeschermingswet.

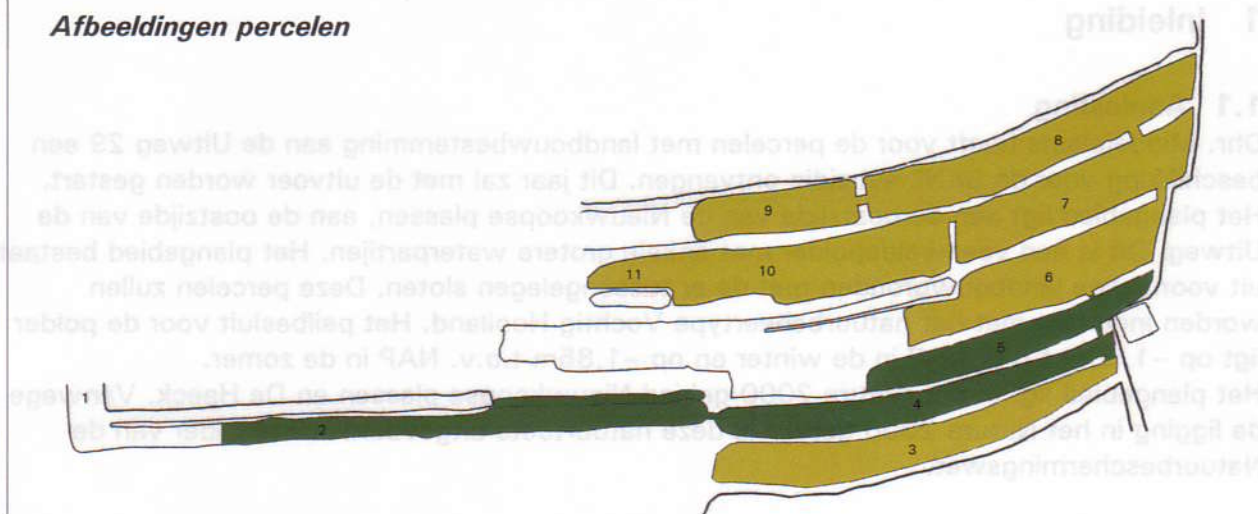

Afbeelding 1: Plangebied binnen het eigendom van dhr. Middelplaats

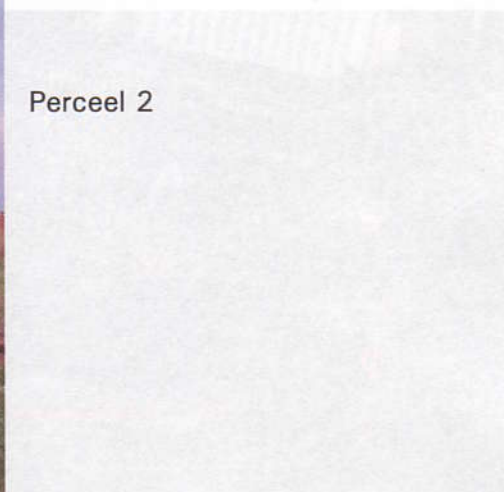
1.2 Recente geschiedenis terrein Uitweg 29

Tot 5 jaar geleden zijn de weilanden in gebruik geweest bij een agrariër uit de buurt. Deze heeft het terrein redelijk intensief gebruikt voor beweiding en bemesting. Met de intensivering van de landbouw is de waterkwaliteit in deze polder achteruit gegaan. Met name een kalvermesterij in Woerdens Verlaat heeft voor een sterke negatieve beïnvloeding gezorgd, middels de overloop van gier in het polderwater. Volgens Natuurmonumenten, de eigenaar van de percelen ten zuiden van 'Anderhalve morgen', heeft het water jarenlang een zeer matige waterkwaliteit gehad. De laatste jaren vindt er een verbetering van de waterkwaliteit plaats. De overstort vanuit de kalvermesterij vindt niet meer plaats en het landbouwkundig gebruik is gewijzigd. De verbetering van de waterkwaliteit is in gang gezet, de aanwezigheid van Gewoon blaasjeskruid wijst hierop.

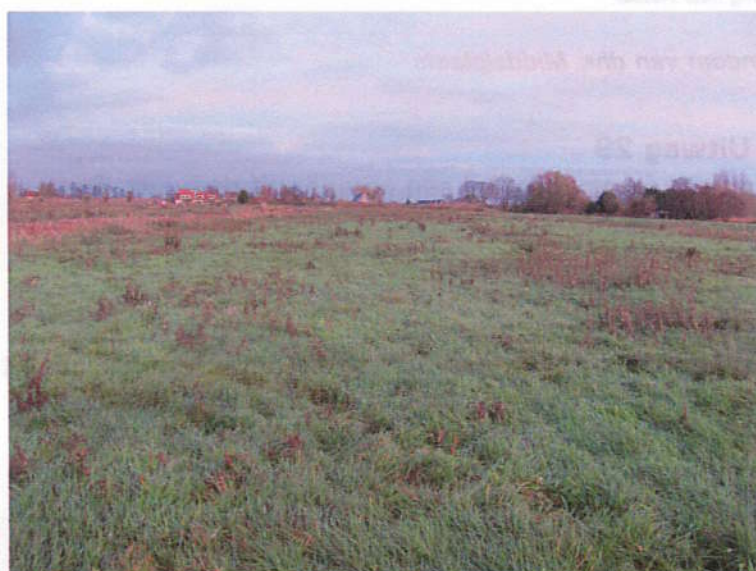
Afbeeldingen percelen

Perceel 2

Perceel 3

Perceel 4, links perceel 5

Perceel 6

Perceel 9

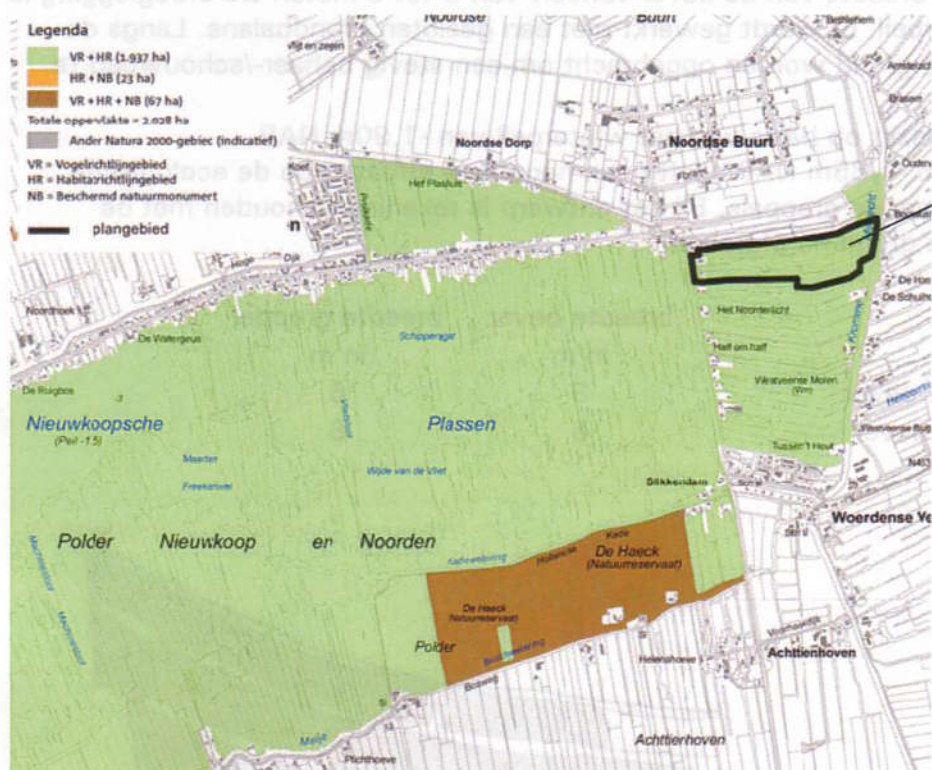
Links oever perceel 7
Rechts oever perceel 8

Oever perceel 10

1.3 Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck

De locatie ligt in het Natura 2000-gebied *Nieuwkoopse Plassen en de Haeck*. Het ligt ten oosten van de Nieuwkoopse Plassen aan de oostzijde van de Uitweg in polder Westveen.

Afbeelding 2: Ligging eigendom en plangebied in Natura 2000 gebied

Vanwege de ligging in het Natura 2000-gebied dient te zijn onderzocht of de beoogde inrichtingsmaatregelen negatieve effecten hebben op de voorkomende habitattypen en habitatsoorten van dit Natura-2000 gebied.

Deze rapportage beschrijft de bevindingen ten aanzien van dit onderzoek. Onderzocht zijn:

- 1) de aanwezigheid van de habitattypen op de planlocatie
- 2) de aanwezigheid van de habitatsoorten
- 3) de effecten van de werkzaamheden op de aanwezige habitattypen en habitatsoorten

Op basis van de bevindingen wordt een conclusie getrokken of de werkzaamheden negatieve effecten hebben op de habitattypen en habitatsoorten.

Indien er negatieve effecten zijn, zal een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet moeten worden aangevraagd. Indien dat niet het geval is, is een melding bij afdeling Vergunningen van Provincie Zuid-Holland voldoende.

1.4 Veldbezoek

Ter voorbereiding voor het opstellen van het inrichtingsplan ten behoeve van de SKNL aanvraag hebben er veldbezoeken plaatsgevonden op 19 oktober en op 23 november 2010. De waarnemingen tijdens deze veldbezoeken, aangevuld met waarnemingen van eigenaar en de interpretatie van het biotoop vormen de basis voor deze rapportage.

1.5 Inrichtingsmaatregelen

Afgraven oevers en greppels

De voorgenomen inrichting bestaat uit het afplaggen van de oevers en het plaatselijk graven van middengreppels. De breedte van de oever varieert van 3 tot 6 meter. De drooglegging is 5 tot 10cm boven polderpeil. Er wordt gewerkt met een gesloten grondbalans. Langs de vergraven delen zal extra grond worden opgebracht om een stevig beheer-/schouwpad te creëren.

De profielen worden uitgezet op basis van het winterpeil van -1,90m NAP.

Het hogere zomerpeil van -1,85m NAP heeft geen negatieve effecten op de ecologische ontwikkeling van de oevers en greppels. Bij het ontwerp is rekening gehouden met de geringe uitzetting van de grond na afgraven.

	breedte oever in m	breedte greppel in m
Vochtig Hooiland smalle oever	3	6
Vochtig Hooiland brede oever	6	6

Afbeelding 3: Ontwerp inrichting

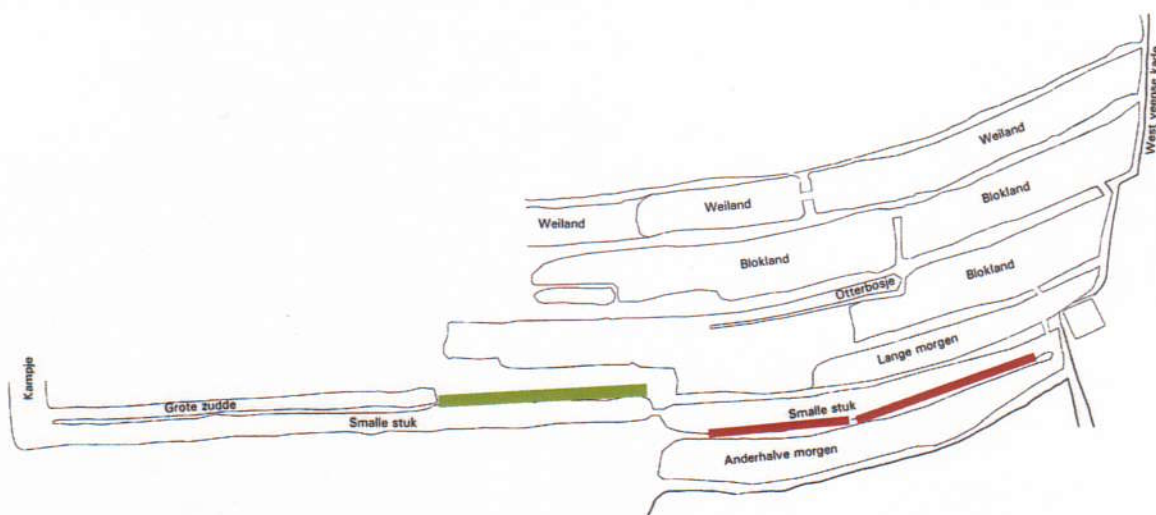

Opel

Versterken oever

Een deel van de afgegraven grond zal worden gebruikt om de oever van het 'Smalle stuk' ter hoogte van de groene markering te verbreden met 7 meter. Deze oever heeft een steile overgang van water naar land. Direct naast de oever is geen (onder)watervegetatie aanwezig.

De oever wordt versterkt over een lengte van 160 meter. De hoogte van de nieuwe oever komt hier op het polderpeil te liggen

Afbeelding 5: Versterken oever en verbreden sloot zuidkant

Verbreiden sloot zuidkant oostelijk deel 'Smalle stuk'

De sloot aan de zuidkant van perceel 2 (rode lijn), ter hoogte van 'Anderhalve morgen' wordt over de gehele lengte op een breedte gebracht van 6 meter. Dit komt de doorstroming van de sloot ten goede en het beheer van de sloot. De vrijgekomen grond wordt verwerkt op het gehele perceel 'Smalle stuk'.

Inzaaien

Alle gegraven oevers worden ingezaaid (Italiaans raaigras met Dotterbloem-Koekoeksbloemmengsel) met een dichtheid van 10 kg/ha. In het Dotterbloem-Koekoeksbloemmengsel bevinden zich naast Dotterbloem en Echte Koekoeksbloem meer soorten die hun standplaats hebben op vochtige veenoevers zoals onder andere: Echte valeriaan, Moerasspirea, Melkeppe, Wateraardbei en Watermunt. Dit waardevolle, soortenrijke mengsel wordt vermengd met Italiaans raaigras.

De beheerpaden en greppels worden ingezaaid met Italiaans raaigras.

1.6 Uitvoer volgens Gedragscode

De werkzaamheden zullen worden uitgevoerd met inachtneming van de Gedragscode Flora- en Faunawet voor Waterschappen.

Voor alle vogels geldt vanuit de Flora- en Faunawet dat er geen nesten verstoord mogen worden tijdens de inrichtingswerkzaamheden. Het streven is om buiten het broedseizoen de werkzaamheden te starten. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het terrein onderzocht op het voorkomen van nesten. Bij aanwezigheid van nesten wordt de juiste afstand in acht genomen om verstoring te voorkomen.

2 Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck

In het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck zijn zowel de Habitatrichtlijn als de Vogelrichtlijn van kracht. In dit hoofdstuk worden de natuurlijke habitats, de habitatsoorten en de vogelrichtlijnsoorten benoemd. Hierbij wordt bij elk van deze natuurlijke habitats en soorten aangegeven of ze in het betreffende gebied bij de Uitweg 29 voorkomen, of er verwacht wordt dat ze er voorkomen en of er mogelijk schade optreedt door de uitvoer van de voorgenomen inrichtingsmaatregelen.

2.1 Habitattypen Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck

De volgende natuurlijke habitattypen zijn benoemd voor Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck. Hieronder wordt voor elk van de habitattypen aangegeven of ze voorkomen in het plangebied van Uitweg 29, of er schade door de werkzaamheden optreedt en wat de verwachtingen zijn ten aanzien van het voorkomen van het habitatype in de toekomst.

Habitattypen Nieuwkoopse Plassen en de Haeck

Planlocatie Uitweg 29

H3140 Kranswierwateren	niet aanwezig
H3150 Meren met Krabbenscheer en fonteinkruiden	niet aanwezig
H4010_B Vochtige heiden (laagveengebied), moerasheide	niet aanwezig
H6410 Blauwgraslanden	niet aanwezig
H7140 Overgangs- en trilvenen	niet aanwezig
H7210 Galigaanmoerassen	niet aanwezig
H91D0 Veenbossen	niet aanwezig

Habitattypen Nieuwkoopse Plassen en de Haeck

Schade

Verwachting

H3140 Kranswierwateren	geen	op lange termijn te verwachten
H3150 Meren met Krabbenscheer en fonteinkruiden	geen	te verwachten in gehele complex
H4010_B Vochtige heiden (laagveengebied), moerasheide	geen	niet te verwachten
H6410 Blauwgraslanden	geen	niet te verwachten
H7140 Overgangs- en trilvenen	geen	niet te verwachten
H7210 Galigaanmoerassen	geen	niet te verwachten
H91D0 Veenbossen	geen	niet te verwachten

2.1.1 H3140 Kranswierwateren

De planlocatie betreft graslanden met voormalig agrarisch gebruik. Het habitatype Kranswierwateren komt op de planlocatie niet voor.

Voor Kranswierwateren in petgaten (zoals in polder Westveen) geldt dat de optimale waarden voor fosfor in het water liggen tussen de 0,04 en 0,1 mg P-totaal per liter. Gezien het recente agrarische gebruik liggen de gehalten fosfor voorlopig te hoog voor dit habitatype.

De werkzaamheden in de oevers hebben geen invloed op dit habitatype.

Er is een positieve trend waar te nemen in de waterkwaliteit. De vegetatieontwikkeling in de lage oeverzone zal gaan bijdragen aan het vastleggen van fosfaten in het water. Dit biedt mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van het habitatype Kranswierwateren. Op lange termijn zou dit habitatype voor kunnen gaan komen in de poldersloten, gelegen in het complex van sloten en petgaten in de polder.

2.1.2 H3150 Meren met Krabbenscheer en fonteinkruiden

De planlocatie betreft graslanden met voormalig agrarisch gebruik. Het habitatype Krabbenscheer en fonteinkruiden komt op de planlocatie niet voor.

Het recente agrarische gebruik en uitstoot van nutriëntrijk water vanuit een kalvermesterijbedrijf in de polder hebben geleid tot nutriënt rijke omstandigheden die ongeschikt zijn voor dit type vegetatie. De inlaat van gebiedsvreemd water verslechtert de mogelijkheden voor het voorkomen van Krabbenscheer en fonteinkruiden.

De werkzaamheden in de oevers hebben geen invloed op dit habitatype.

Er is een positieve trend waar te nemen in de waterkwaliteit. De vegetatieontwikkeling in de lage oeverzone zal gaan bijdragen aan het vastleggen van nutriënten in het water. Dit biedt mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van het habitatype Krabbenscheer en fonteinkruiden. Op korte termijn zou dit habitatype voor kunnen gaan komen in het complex van sloten en petgaten in de polder. Binnen het plangebied zal dit habitatype in de toekomst niet gaan voorkomen.

2.1.3 H4010_B Vochtige heiden (laagveengebied), moerasheide

De planlocatie betreft graslanden met voormalig agrarisch gebruik. Het habitatype Vochtige heiden (laagveengebied) komt op de planlocatie niet voor.

Dit habitatype ontwikkelt zich in laagveengebieden door successie vanuit veenmosrietland en vraagt zeer voedselarme tot matig voedselarme omstandigheden. De situatie in de polder Westveen is nog dusdanig agrarisch (en dus voedselrijk) van karakter dat hier geen verlanding kan plaatsvinden.

De werkzaamheden in de oevers hebben geen invloed op dit habitatype.

Zeer voedselarme tot matig voedselarme omstandigheden zijn in de polder niet te verwachten. Veenmosrietland gaat niet voorkomen op de planlocatie. Verlanding is ook in de toekomst niet te verwachten.

2.1.4 H6410 Blauwgraslanden

De planlocatie betreft graslanden met voormalig agrarisch gebruik. Het habitatype Blauwgraslanden komt op de planlocatie niet voor.

De percelen zijn op dit moment te voedselrijk voor soorten van Blauwgraslanden. Het huidige peilbeheer, met 's winters lagere waterstanden, is niet afgestemd op de ontwikkeling van vegetatietypen die bij dit habitatype horen.

De werkzaamheden in de oevers hebben geen invloed op dit habitatype.

Vanwege het huidige peilbeheer, met 's winters lagere waterstanden dan 's zomers, is de ontwikkeling van soorten behorende bij Blauwgraslanden niet te verwachten.

2.1.5 H7140 Overgangs- en Trilveen

De planlocatie betreft graslanden met voormalig agrarisch gebruik. Het habitattype Overgangs- en Trilveen komt op de planlocatie niet voor.

De werkzaamheden in de oevers hebben geen invloed op dit habitattype.

2.1.6 H7210 Galigaanmoerassen

De planlocatie betreft graslanden met voormalig agrarisch gebruik. Het habitattype Galigaanmoerassen komt op de planlocatie niet voor. Zelden of nauwelijks wegzakkende grondwaterstanden zijn een voorwaarde voor dit habitattype. Dit komt met het huidige peilbesluit niet voor.

De werkzaamheden in de oevers hebben geen invloed op dit habitattype.

Dit habitattype wordt na de inrichtingsmaatregelen niet verwacht. Ten zuiden van de planlocatie liggen percelen van Natuurmonumenten. Op deze percelen heeft toegepast beheer geleid tot het voorkomen van enkele begeleidende soorten van dit verbond: Kale jonker, Moeraszoutgras en Echte koekoeksbloem (M. van Schie – ecooloog Natuurmonumenten Nieuwkoop/Delfland, persoonlijke informatie 13 februari 2012).

2.1.7 H91D0 Veenbossen

De planlocatie betreft graslanden met voormalig agrarisch gebruik. Het habitattype Veenbossen komt op de planlocatie niet voor.

De werkzaamheden in de oevers hebben geen invloed op dit habitattype.

Dit habitattype wordt na de inrichtingsmaatregelen niet verwacht.

2.2 Habitatsoorten

In onderstaande tabel staan de voor Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck aangewezen habitatsoorten. Voor iedere soort is aangegeven of de soort is waargenomen op planlocatie aan de Uitweg 29. Tevens wordt aangegeven of de soort verwacht wordt en of de inrichtingsmaatregelen schade toebrengen aan het voorkomen van de soort.

Habitatsoorten	Waarneming op Planlocatie Uitweg 29
H1082 Gestreepte waterroofkever	nee
H1134 Bittervoorn	nee
H1149 Kleine modderkruiper	nee
H1318 Meervleermuis	nee
H1340 Noordse woelmuis	nee
H1903 Groenknolorchis	nee
H4056 Platte schijfhoren	nee

Habitatrichtlijnsoorten	verwacht voorkomen	schade
H1082 Gestreepte waterroofkever	niet uit te sluiten	geen
H1134 Bittervoorn	niet uit te sluiten	geen
H1149 Kleine modderkruiper	niet uit te sluiten	geen
H1318 Meervleermuis	aannemelijk	geen
H1340 Noordse woelmuis	niet uit te sluiten	niet uit te sluiten
H1903 Groenknolorchis	uitgesloten	geen
H4056 Platte schijfhoren	niet uit te sluiten	geen

2.2.1 Gestreepte waterroofkever

De Gestreepte waterroofkever komt vooral voor in laagveengebieden in onvervuild, voedselarm tot matig voedselrijk (vrijwel) stilstaand water. De wateren waarin hij leeft zijn tussen de 50 en 150 cm diep, onbeschaduwd en bevatten helder water met een meestal vrij spaarzame vegetatie van drijvende en ondergedoken waterplanten. Belangrijk lijkt de aanwezigheid van plekken met wat meer emergente vegetatie, mogelijk als schuilplaats tegen (vis)predatoren, zoals inhammen, overhoeken en kopeinden van sloten en vaarten. In laagveengebieden wordt de soort vooral aangetroffen in watergangen met een steile of ondergraven oever die grenzen aan rietvelden, zeggenkraggen, trilveen en veenmos-, moerasvaren- en dopheiderietlanden.

De oever langs het 'Smalle stuk' heeft een steile overgang van water naar land. Direct naast de oever is geen (onder)watervegetatie aanwezig. In de directe nabijheid is eveneens geen watervegetatie aanwezig. De kans dat exemplaren van de Gestreepte waterroofkever voorkomen is klein, maar niet uit te sluiten.

Doordat het versterken van de oever plaatsvindt door grond aan te brengen vanaf het land het water in, is de verwachting dat eventueel aanwezige exemplaren met het zich verplaatsende water meebewegen. Hierdoor wordt er geen schade verwacht.

2.2.2 Bittervoorn

De oever langs het 'Smalle stuk' heeft een steile overgang van water naar land. Direct naast de oever is geen (onder)watervegetatie aanwezig. In de directe nabijheid is eveneens geen watervegetatie aanwezig. Tijdens de veldwaarnemingen zijn geen schelpen van zoetwatermossels aangetroffen. De kans dat exemplaren van de Bittervoorn voorkomen is klein, maar niet uit te sluiten.

Doordat het versterken van de oever plaatsvindt door grond aan te brengen vanaf het land het water in, is de verwachting dat eventueel aanwezige exemplaren met het zich verplaatsende water meebewegen. Hierdoor wordt er geen schade verwacht.

2.2.3 Kleine modderkruiper

In het veenweidegebied hebben jonge Kleine modderkruipers een voorkeur voor smallere sloten met ondiepe oeverzones. Deze opgroeigebieden warmen namelijk sneller op, bieden voldoende voedsel en zijn moeilijker bereikbaar voor roofvissen als Snoek en Baars. De oudere dieren komen ook in de bredere poldersloten voor.

Doordat het versterken van de oever plaatsvindt door grond aan te brengen vanaf het land het water in, is de verwachting dat eventueel aanwezige exemplaren met het zich verplaatsende water meebewegen. Hierdoor wordt er geen schade verwacht.

2.2.4 Meervleermuis

De Meervleermuis is een typische soort van het open waterrijke Nederlandse landschap. Ze foerageert boven grote open wateren en langs oevers van plassen, meren, kanalen, rivieren en vaarten. De beschutting en het voedselaanbod van riet- of andere oevervegetaties zijn daarbij zeer welkom. Beschutting en kleinere wateren en zelfs bosranden of boomgroepen worden belangrijker naarmate er meer wind staat.

Dit type habitat komt voor op de locatie Uitweg 29. Het voorkomen van de Meervleermuis is aannemelijk.

Het verlagen van de oevers zal ertoe leiden dat de oevervegetatie in het jaar van uitvoer vertraagd tot ontwikkeling zal komen. Bij de uitvoer zal een smalle strook (20cm) op de overgang van water naar land blijven staan. Deze strook blijft dus begroeid. Met het inzaaien van het lage vergraven deel van de oevers wordt een maatregel getroffen om de vegetatiegroei in deze zone zo snel mogelijk weer op gang te laten komen.

De verwachting is dat het voedselaanbod in de oever in het jaar van uitvoer minder zal zijn. In de achterblijvende strook en directe omgeving blijft voldoende alternatief foerageergebied over om de periode met geringer voedselaanbod te overbruggen. Er wordt geen schade voor de Meervleermuis verwacht.

2.2.5 Noordse woelmuis

De Noordse woelmuis is in ons land een echte moerasbewoner die hier leeft in rietlanden, oeverlanden van meren, langs beken en rivieren, en in drassige, extensief gebruikte hooi- en weilanden. Deze woelmuis mijdt begroeiingen die door struiken en bomen worden gedomineerd. De Noordse woelmuis is gevoelig voor concurrentie met andere *Microtus*-soorten. Waar het areaal overlapt met dat van de Veldmuis, wordt de Noordse woelmuis niet in de graslanden aangetroffen; waar de Aardmuis voorkomt, verdringt deze de Noordse woelmuis uit de relatief drogere ruigten en de wat hoger gelegen rietlanden. De Noordse woelmuis lijkt zich bij aanwezigheid van andere woelmuissoorten alleen te kunnen handhaven op plaatsen met hoge waterstanden in de winter, op plaatsen die onder invloed staan van getijdenwerking en op plaatsen met een maairegime waarbij overjarig riet blijft staan.

In het Nieuwkoopse Plassengebied komt een populatie noordse woelmuizen voor. Ook op de percelen tussen de Nieuwkoopse plassen en de Meije zijn noordse woelmuizen aangetroffen.

Om een inschatting te kunnen maken of de Noordse woelmuis in het plangebied voorkomt is in kaart gebracht welke habitatkenmerken op de planlocatie aanwezig zijn:

Habitatkenmerken Noordse woelmuis	voorkomen op planlocatie		
	wel	matig	niet
Ruige, liefst hogere, overjarige vegetatie			X
Aanwezigheid voedsel		X	
Riet als voedselbron			X
Vochtig-nat terrein			X
Geschiktheid concurrenten	X		
Mate van isolatie			X
Overstroming			X
Begrazing		X	

De meeste habitatkenmerken zijn op de planlocatie niet aanwezig. De kenmerken 'aanwezigheid voedsel' en 'begrazing' komen in geringe mate voor. De geschiktheid van het terrein voor concurrenten werkt in het nadeel voor het voorkomen van de Noordse woelmuis. De kans dat exemplaren van de Noordse woelmuis zullen voorkomen is klein, maar niet uit te sluiten. Vanwege de niet-geïsoleerde ligging zou het dan gaan om 'overtollige' zwervende exemplaren.

De werkzaamheden in de oever kunnen de bovengrondse delen van eventueel aanwezige gangen van de Noordse woelmuis beschadigen. Omdat op deze locatie geen geïsoleerde populatie van noordse woelmuizen aanwezig is, wordt de populatie geen schade aangedaan. De duurzame staat van instandhouding van de populatie is niet in het geding.

2.2.6 Groenknolorchis

De Groenknolorchis is gebonden aan standplaatsen met zonnige tot licht beschaduwde, onbemeste grond die onder invloed staan van basenrijk grondwater. Het meest wordt de soort aangetroffen in trilvenen (habitattypen H7140).

Deze groeiomstandigheden komen niet voor op de planlocatie. De Groenknolorchis is niet te verwachten.

2.2.7 Platte schijfhoren

Er is geen onder(water)vegetatie aanwezig. De Platte schijfhoren is niet te verwachten.

2.3 Vogelrichtlijnsoorten

De volgende vogelsoorten zijn aangewezen in het Natura 2000 gebied. Op de planlocatie zijn tijdens de veldbezoeken de soorten niet aangetroffen:

Vogelrichtlijnsoorten	Waarneming
A021 Roerdomp	nee
A022 Woudaap	nee
A027 Grote zilverreiger	ja, overvliegend
A029 Purperreiger	nee
A176 Zwartkopmeeuw	nee
A197 Zwarte stern	nee
A041 Kolgans	nee
A050 Smient	nee
A051 Krakeend	nee
A292 Snor	nee
A295 Rietzanger	nee
A298 Grote karekiet	nee

Vogelrichtlijnsoorten	verwacht voorkomen	schade
A021 Roerdomp	nee	geen
A022 Woudaap	nee	geen
A027 Grote zilverreiger	ja, foeragerend	geen
A029 Purperreiger	ja, foeragerend	geen
A176 Zwartkopmeeuw	nee	geen
A197 Zwarte stern	nee	geen
A041 Kolgans	foeragerend in winter	geen
A050 Smient	foeragerend in winter	geen
A051 Krakeend	nee	geen
A292 Snor	nee	geen
A295 Rietzanger	nee	geen
A298 Grote karekiet	nee	geen

2.3.1 Reigerachtigen en rietzangers

In het plangebied zijn geen rietvegetaties van geschikte afmeting aanwezig voor de soorten A298 Grote karekiet, A295 Rietzanger, A292 Snor, A021 Roerdomp, A022 Woudaap, A027 Grote zilverreiger en A029 Purperreiger.

Bij de werkzaamheden zal het aanwezige riet gehandhaafd blijven.

De genoemde soorten zullen door de werkzaamheden geen schade ondervinden.

2.3.2 Zwartkopmeeuw en Stern

De A176 Zwartkopmeeuw broedt uitsluitend in pioniersvegetaties als braakliggend terrein of op kunstmatige eilandjes en kan evenals de A197 Zwarte stern in krabbenscheervegetaties

tot broeden komen. Krabbenscheervegetaties komen op dit moment niet voor binnen de planlocatie.

De A197 Zwarte stern en A176 Zwartkopmeeuw komen op dit moment niet voor in het gebied en zullen door de werkzaamheden geen schade ondervinden.

2.3.3 Eenden en ganzen

Voor A041 Kogans, A050 Smient en A051 Krakeend geldt dat Nederland vooral van betekenis is als overwinteringsgebied. Kogans en Smient foerageren voornamelijk op cultuurgrasland. Daarnaast foerageren ze ook in plas-dras situaties op jonge scheuten van oeverplanten en zoeken ze in het water naar voedsel. De Krakeend komt vooral voor in open wateren en voedt zich met waterplanten en algen.

De werkzaamheden zullen niet plaatsvinden in de winterperiode.

De genoemde soorten zullen door de werkzaamheden geen schade ondervinden.

Vogelrichtlijnssoorten	verwacht voorkomen	schade
A031 Roerdomp	nee	geen
A032 Woudaap	nee	geen
A033 Grote zilverreiger	ja, foeragerend	geen
A034 Purperreiger	ja, foeragerend	geen
A176 Zwartkopmeeuw	nee	geen
A197 Zwarte stern	nee	geen
A041 Kogans	foeragerend in winter	geen
A050 Smient	foeragerend in winter	geen
A051 Krakeend	nee	geen
A282 Snor	nee	geen
A295 Rietzanger	nee	geen
A298 Grote karekiet	nee	geen

2.3.1 Relegemachtigen en rietzanger
In het plangebied zijn geen rietvegetaties van geschikte afmeting aanwezig voor de soorten A298 Grote karekiet, A295 Rietzanger, A282 Snor, A031 Roerdomp, A032 Woudaap, A033 Grote zilverreiger en A034 Purperreiger.
Bij de werkzaamheden zal het aanwezige riet gemaakt blijven.
De genoemde soorten zullen door de werkzaamheden geen schade ondervinden.

2.3.2 Zwartkopmeeuw en stern
De A176 Zwartkopmeeuw broedt uitsluitend in pioniervegetaties als brakliggend terrain of op kunstmatige eilanden en kan evenals de A197 Zwarte stern in krabbenscheervegetaties

3 Kansen voor natuurontwikkeling

De inrichting van het plangebied wordt afgestemd op enkele doelsoorten vanuit de Natura-2000 doelstellingen. De verlaging van de greppel en oevers tot enkele centimeters boven het polderpeil en het verbreden tot 3 of 6 meter, zorgt voor een brede natte zone waarin de biodiversiteit zal toenemen. Met name soorten als: Grote ratelaar, Gewone rolklaver, Moerasrolklaver, Geel walstro, Scherpe boterbloem, Kruipende boterbloem en Dotterbloem, zullen hier tot ontwikkeling komen. De verschraling van de toplaag biedt eveneens kansen voor de Rietorchis.

Afbeelding 6: Impressie toekomstige situatie in verlaagde oevers en greppels.

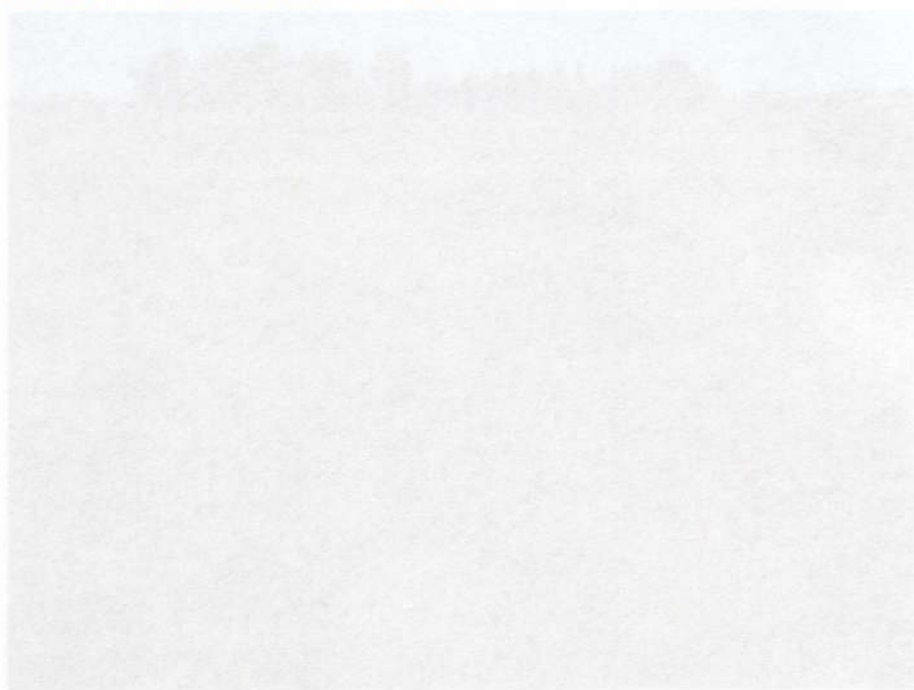
Afbeelding 7: Impressie toekomstige situatie in verlaagde oevers en greppels.

De nattere overgang van land naar water zal het leefgebied voor de Noordse Woelmuis verbeteren. De verbeterende waterkwaliteit vergroot de kansen voor de ontwikkeling van Krabbenscheer en rietvegetaties. Aanwezigheid van Krabbenscheer biedt weer kansen voor de Groene Glazenmaker en de Zwarte stern. De rietvegetaties verbeteren de mogelijkheden voor Rietzanger en Snor.

Afbeelding 8: Impressie toekomstige situatie op overgang van land naar water.

De betere waterkwaliteit in het petgatencomplex zal eveneens de kansen vergroten voor de Natura 2000-soorten: Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Platte schijfhoorn, Meervleermuis, Gestreepte waterroofkever, Purperreiger, Smient en Krakeend.

4 Conclusies

- De habitattypen die zijn aangewezen voor het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck zijn niet aanwezig en ondervinden daarom geen schade.
- Schade aan de habitatspoort Noordse woelmuis is niet uit te sluiten. De duurzame staat van instandhouding van de populatie noordse woelmuizen in het gebied Nieuwkoopse Plassen is niet in het geding.
- De overige habitatsoorten ondervinden geen schade.
- Vogelrichtlijnsoorten ondervinden geen schade.
- Voedselaanbod, leefgebied en voortplantingsbiotoop zal in meer of mindere mate de kansen vergroten voor de Natura 2000-soorten: Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Platte schijfhoren, Meervleermuis, Gestreepte waterroofkever, Noordse woelmuis, Rietzanger, Snor, Purperreiger, Smient en Krakeend.
- Er treedt geen schade op aan de habitattypen, habitatsoorten en vogelrichtlijnsoorten genoemd in het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck. Het is derhalve niet nodig een vergunning aan te vragen in het kader van de Natuurbeschermingswet.

5 Bronnen

5.1 Literatuur

- G.W.T.A. Groot Bruinderink, 2007, *Achtergronddocumenten bij Alterra rapport 1548 Pilot Leefgebiedplan Laagveenmoeras Een ecologische uitwerking van het concept leefgebiedbenadering*, Wageningen, Alterra

5.2 Externe expertise

- M. van Schie, *Ecoloog Natuurmonumenten Nieuwkoop/Delfland*
- M. Meinders, *Onderzoeker Noordse woelmuis i.o.v. Natuurmonumenten Nieuwkoop/Delfland*

5.3 Geraadpleegde websites

Habitattypen

- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/habitattypen/profiel_habitatype_3140.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/habitattypen/profiel_habitatype_3150.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/habitattypen/profiel_habitatype_4010.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/habitattypen/profiel_habitatype_6410.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/habitattypen/profiel_habitatype_7140.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/habitattypen/profiel_habitatype_7210.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/habitattypen/profiel_habitatype_91D0.pdf

Habitatsoorten

- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/soorten/profiel_soort_H1082.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/soorten/profiel_soort_H1134.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/soorten/profiel_soort_H1149.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/soorten/profiel_soort_H1318.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/soorten/profiel_soort_H1340.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/soorten/profiel_soort_H1903.pdf
- http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/soorten/profiel_soort_H4056.pdf
-

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154

2811 GK Reeuwijk

+31 (0)182-395460

www.watersnip.info

advies@watersnip.info

